

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2017. november 15.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2016/0230 (COD)

13249/17
ADD 1 REV 1

CLIMA 280
ENV 848
AGRI 553
FORETS 44
ONU 136
CODEC 1600

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	12829/17
Biz. dok. sz.:	11494/16 - COM(2016) 479 final
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a földhasználat-hoz, a földhasználat-megváltoztatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és - elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás nyomon követésének és bejelentésének rendszeréről szóló 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról – Általános megközelítés = Nyilatkozatok

Mellékelten továbbítjuk a delegációk részére a (Környezetvédelmi) Tanács által 2017. október 13-án elfogadott általános megközelítésre vonatkozóan Horvátország, Lengyelország, Finnország és a Bizottság által tett nyilatkozatokat. Ezeket a nyilatkozatokat rögzíteni fogják a Tanács ülésének jegyzőkönyvében.

HORVÁTORSZÁG

„Habár az LULUCF-rendelettervezet legutóbbi változatába részben beillesztésre kerültek a Horvátország által kért, az 1990-es évek horvátországi háborús eseményei miatti azon egyedi körülményeket tükröző módosítások, melyek közvetlen hatással voltak és vannak a horvátországi erdőgazdálkodásra, a Horvát Köztársaság úgy véli, hogy a rendelettervezet szövege az egyedi sajátosságok figyelembevételére érdekében további finomításra szorul, elsősorban a VII. mellékletben foglalt kompenzációs értékek tekintetében.

Mivel a Horvát Köztársaság kiterjedt erdős területekkel rendelkező ország (amennyiben területének nem kevesebb, mint 43 %-át erdők alkotják), az LULUCF-rendelet javasolt általános megközelítésének szövege és konkrétan a 2021 és 2030 közötti időszakra vonatkozóan javasolt 9,6 millió tonna CO₂-egyenértéknek megfelelő rugalmasság a javasolt kapcsolódó 12 %-os kompenzációs tényezővel együtt olyan helyzetet teremt Horvátország számára, amelyben az országot indokolatlan hátrányok érhetik. Ez azt is jelenti, hogy az iparnak, illetve a gazdaságnak ellentételeznie kell a földhasználati ágazat kibocsátásait, azzal együtt is, hogy utóbbi 2030-ig ténylegesen nyelőkapacitást biztosít majd.

A közelmúltban készült szakértői felmérések szerint Horvátországnak nagyobb kompenzációra – 32 %-os kompenzációs tényezőre, illetve más szóval 2,5 millió tonna éves kompenzációs határértékre – van szüksége. Ezek a felmérések figyelembe veszik azt a tényt, hogy a referencia-időszak (2000–2009) a Horvát Köztársaság esetében nem volt reprezentatív, mivel az adott időszakban a háborús körülmények és az elaknásított erdőterületek miatt viszonylag alacsony, az optimális szint alatti volt a kitermelési intenzitás. Ennek megfelelően a Horvát Köztársaság tervekkel rendelkezik a kitermelési intenzitás növelésére, amellet, hogy folytatódnia kell a fenntartható erdőgazdálkodásnak, és állandó jelleggel fenn kell tartani a szénelnyelőket is.

A fentiekre tekintettel a Horvát Köztársaság továbbra is szükségesnek ítéli az országra vonatkozóan a VII. mellékletben megállapított kompenzációs érték megnövelését, és nem tudja támogatni az általános megközelítés elfogadását.”

LENGYELORSZÁG

„Az erdők és a talaj a világ legjelentősebb széntárolói. Az erdőpusztulás és a talajromlás káros hatással van a vízminőségre, a vízhez való hozzáférésre és a biológiai sokféleségre, valamint tovább súlyosbít olyan globális problémákat, mint az éhezés, a szegénység és a migráció. E problémák visszaszorítása – vagy akár megszüntetése – a Párizsi Megállapodás egyik eleme. Elsősorban a természeti rendszerek, így az erdők és a talaj megújulása révén kell javítani a vízminőséget és védelmezni a biológiai sokféleséget. A természeti rendszerek megújulásával összhangban történő fakitermelés javítja a környezet állapotát, védi a biodiverzitást és munkahelyeket teremt többek között a vidéki területeken is.

Lengyelország ezért hangot kíván adni aggodalmának a javasolt rendelettervezetettel szemben, és **mély csalódottságát fejezi ki a Környezetvédelmi Tanács 2017. október 13-i ülésén elfogadott általános megközelítés szövegének bonyolultsága miatt. Az elfogadott szöveg megfogalmazása az átlagos olvasó számára értelmezhetetlen. Úgy véljük, hogy olyan átlátható és érthető szövegezési megoldást kell találnunk**, amely mindenki számára elfogadható. A dokumentumot az Éghajlatváltozási Keretegyezmény fórumán is ismertetik majd. A gazdálkodás alatt álló erdőterületekre vonatkozó javasolt referenciaszint a Párizsi Megállapodásnak megfelelően benyújtott uniós nemzeti vállalás részét képezi, és olyan módszeren kell alapulnia, amelyet a többi részes fél is el tud fogadni. Biztosítani kell ezenfelül azt is, hogy a javasolt megoldás nem növeli a bürokratikus terhet és nem vezet a tudomány, illetve az oktatás terén mutatkozó előrelépés figyelmen kívül hagyásához. Az Uniónak e tekintetben példát kell mutatnia a fejlődő országok számára.

A jogszabályjavaslat megfogalmazásakor nem vették kellően figyelembe azt a tényt, hogy Európában az erdei ökoszisztémák képezik a legnagyobb kapacitású szénelnyelőket. A tagállamok fenntartható erdőgazdálkodást folytatnak, ami évente 440 megatonnányi szén-dioxid-egyenértéknek megfelelő elnyelést eredményez. **A jogszabályjavaslat nem ösztönzi a tagállamokat olyan lépések megtételére, amelyek elősegítenék az erdőgazdálkodás professzionalizálódását az erdők éghajlatváltozás-mérséklési képességének növelése és az erdei talaj szerveszéntartalmának figyelembevétele érdekében.** A javaslat egyáltalán nem említi, hogy további erdőgazdálkodási tevékenységek – például az erdőállományok átalakítása, a természetes erdőállományok éghajlatváltozás-mérséklési képességének növelése, valamint az érett erdőállományok vágásfordulójának szabályozása – lehetővé tehetik az erdők által elnyelt mennyiség növelését. **El kell kerülnünk továbbá az olyan elszámolási szabályok létrehozását, amelyek negatív egyenleghez vezetnének azon esetekben, amikor az erdőkből származó biomasszára vonatkozó, 2030-ig szóló előrejelzés szerinti erdőállományok növekedésben vannak és nagy potenciális nyelőkapacitást jelentenek.**

A negatív egyenleg tilalmára vonatkozó uniós szabály bevezetése szintén aggodalomra ad okot. Ez egy új szabály, amely a Kyotói Jegyzőkönyvben nem volt benne és amely uniós szinten került bevezetésre. Egyrészt e szabály alapját a javasolt rendelet 4. cikke képezi, melynek értelmében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a LULUCF-ágazatból ne származzon nettó kibocsátásuk. Másrészt ez az elgondolás aggasztó precedenst teremt az uniós célok meghatározása terén, és jelentősen befolyásolhatja az egyes tagállamok erdőgazdálkodását is. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy az erdőszet tagállami hatáskörbe tartozik, így egy uniós célérték meghatározása veszélyeztetné e hatásköröket. Harmadrészt a fenntartható erdőgazdálkodás önmagában is értékként kezelendő, így nem függhet a szomszédos országok tevékenységeitől. Nem büntethetjük azon tagállamokat, amelyek teljesítik a rendelet 4. cikkében foglalt kötelezettségeket és fenntartható erdőgazdálkodást folytatnak, a számukra előírt kötelezettségek teljesítéséért. A kompenzációval a tagállamok a gazdálkodás alatt álló erdőterületekre vonatkozó referenciaszint önkényesen meghatározott időszaka alapján élhetnek; ennél fogva minden tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy szükség esetén kompenzációval éljen. Negyedrészt a tagállamok csak az elszámolási időszak végéhez közeledve tudják megállapítani, hogy jogosultak-e a kompenzációra, így lehetetlenné válik a stratégiai tervezés, mivel nem lehetnek biztosak abban, hogy sikerül-e elérni az uniós célértéket.

Ki kívánjuk továbbá fejteni a gazdálkodás alatt álló erdőterületekre vonatkozó referenciaszinttel kapcsolatos álláspontunkat, valamint azt, hogy véleményünk szerint hogyan és milyen tényezők figyelembevételével kellene meghatározni e referenciaszintet.

Véleményünk szerint **a gazdálkodás alatt álló erdőterületekre vonatkozó referenciaszintet az erdőszeti erőforrások fejlesztésének természetes modelljével összhangban kellene az egyes évekre meghatározni; figyelembe kellene venni egyrészt azt, hogy növelni szükséges az erdők növekedési képességét, másrészt pedig az adott tagállam erdőállományának jelenlegi és várható korosztálystruktúráját.**

Hangsúlyozzuk, hogy a gazdálkodás alatt álló erdőterületekre vonatkozó referenciaszint meghatározásakor figyelembe kellene venni az erdők azon szerepére jellemző sajátos biológiai sokféleség nyomon követését és értékelését is, amelyet az adott tagállamnak a természeti erőforrások védelmére szolgáló rendszerében töltenek be. Az erdőszeti erőforrások növekedését eredményező bármely lépés – amely ilyenformán az említett modellhez képest kedvező eltérést eredményez – olyan emberi tevékenység, amelyet a javasolt elszámolási módszerben figyelembe kellene venni.

Mindenképpen ki kell igazítani a rendeletjavaslatban szereplő, a referenciaszintre vonatkozó javasolt elszámolási módszert. Nem változtathatunk oly módon a megközelítésünkön, amely eltérne egy korábban nem vitatott alapelvtől, és ennek eredményeképpen valamely ország növekvő erdészeti erőforrásai mesterséges korlátozások miatt természetes nyelő helyett kibocsátási forrásként kerülnének elszámolásra.

Azt javasoljuk, hogy a gazdálkodás alatt álló erdőterületekre vonatkozó referenciaszint az erdők természetes dinamikájával és korosztálystruktúrájával összefüggő változások hatásainak figyelembevételével kerüljön meghatározásra. Semmiképpen nem szabad büntetni azokat a tagállamokat, amelyek a bevált gyakorlattal és a nemzeti joggal összhangban azzal a céllal folytatnak fenntartható erdőgazdálkodást, hogy növeljék erdészeti erőforrásaikat.

Egyetértünk a Bizottsággal abban, hogy a kiegyensúlyozatlan korstruktúra (ahol az idősebb korosztály aránya növekszik) hosszú távon csökkenést okozhat az erdők által létrehozott szénelnyelők kapacitásában.

Bár a Bizottság biztosítani kívánta a tagállamokat arról, hogy a gazdálkodás alatt álló erdőterületekre vonatkozó referenciaszinttel összefüggésben alkalmazott megközelítés nem fogja indokolatlanul befolyásolni az erdőgazdálkodás intenzitására vonatkozó jövőbeli korlátozásokat, a javasolt jogszabályban említett lehetséges jövőbeli korlátozások ellentétesek lehetnek a Párizsi Megállapodás szellemével, mivel e megállapodás célja az erdők által létrehozott nyelők kapacitásának hosszú távú fenntartása vagy növelése.

Rá kell mutatnunk arra, hogy amennyiben megértjük az erdők működését és ezen erdőket fel kívánjuk használni a gazdasági fejlődés céljaira, a jelenlegi javasolt referenciaérték nem megfelelő. Az erdészetnek az éghajlat-politikába történő beépítése a mi elképzelésünk szerint az erdők termelékenységének növekedésével, így például nagyobb mértékű fakitermeléssel kell járnia. E megközelítés a társadalom javára válna, ugyanakkor azt is jelenti, hogy az erdők nagyobb szerepet játszanának a biológiai sokféleség alakításában és védelmében, valamint a vízminőség javításában és a talajmegújulásban is. E nyilatkozat célja felhívni a figyelmet az említett kérdésekre és ösztönözni, hogy kéréseink meghallgatásra találjanak.”

FINNORSZÁG

„Finnország határozottan elkötelezett a globális éghajlatvédelmi menetrend mellett, így a Párizsi Megállapodás, valamint az éghajlatváltozásra és a megújuló energiaforrásokra vonatkozó ambiciózus uniós csomag mellett is. Finnország hosszú távú célja egy karbonsemleges, megújuló energiaforrásokon alapuló társadalom létrehozása, amelyben a fosszilis anyagokat fenntartható módon előállított bioalapú anyagok váltják fel. Finnország úgy határozott, hogy a végső energiafogyasztáson belül 50 % fölé emeli a megújuló energiák részarányát, fokozatosan megszünteti az energiatermelésben a szénfelhasználást, és 2030-ig felére csökkenti a fosszilis eredetű olaj felhasználásának jelenlegi mértékét. Célunk, hogy 2045-re karbonsemlegessé váljunk.

Finnország hangsúlyozza, hogy a Környezetvédelmi Tanács 2017. október 13-i ülésén elfogadott megközelítés ahhoz a komoly kockázathoz vezethet, hogy az elszámolásra vonatkozó szabályok nem tükrözik a valóságot. Mindez nem ösztönözné sem a fenntartható erdőgazdálkodást, sem a fenntartható és tartós erdészeti termékek használatát, sem pedig a bioalapú gazdaságra való áttérést. A rendeletben előírt kompenzáció jó előrelépést jelent, de a Finnország számára jóváhagyott mennyiség nem elégséges ahhoz, hogy kezelni lehessen az elszámolási szabályok okozta negatív egyenleget.

Finnországban a földhasználati ágazat, és különösen az erdők jelentős nettó szén-dioxid-elnyelést eredményeznek, és ez a jövőben sem lesz másképp. Az elszámolási szabályok miatt azonban az erdők kibocsátási forrásnak minősülnének, és Finnország messze elmaradna a 40 %-os kibocsátáscsökkentési célkitűzéstől. Ez pedig nem lenne összhangban az Európai Tanács 2014. októberi következtetéseivel.”

EURÓPAI BIZOTTSÁG

„A Bizottság több tagállam kérése nyomán szeretné egyértelművé tenni a LULUCF-rendeletre irányuló javaslatban a gazdálkodás alatt álló erdőterületekre vonatkozóan megállapított elszámolási szabályok értelmezését.

A Bizottság emlékeztet rá, hogy a LULUCF-rendeletre irányuló javaslatban a gazdálkodás alatt álló erdőterületekhez kapcsolódó elnyelés és kibocsátás szintjét az erdőkre vonatkozó referenciaszinthez viszonyítva kell elszámolni.

A Bizottság megismétli, hogy a javaslat szerint az erdőkre vonatkozó referenciaszintnek az erdő becsült jövőbeli szénelnyelő képességén kell alapulnia, melyet az adott erdő egy múltbeli referencia-időszakban¹ dokumentált jellemzőiből, illetve erdőgazdálkodási gyakorlataiból és az erdőgazdálkodás intenzitásából kell előre vetíteni.

A Bizottság hangsúlyozza, hogy az erdőkre vonatkozó javasolt referenciaszint teljes mértékben figyelembe veszi az erdők kortól függő, dinamikus jellemzőinek – pl. átmérő, fajok, rotációs idő, múltbeli növekedési ráták – jövőbeli hatásait, és nem ellentétes a kitermelés jövőbeli fokozásával. E jellemzők megfelelően dokumentált esetekben akár az erdő éves növekedésének megfelelő kitermelési szintet is igazolhatják. A kitermelés ilyen növelése összeegyeztethető az erdőkre vonatkozó referenciaszintek koncepciójával. Ezért az erdőkre vonatkozó referenciaszint megállapításakor figyelembe kell venni az elnyelési szintnek a kitermelésnövelés végrehajtásához szükséges, megfelelő csökkentését.

Az erdő kiegyensúlyozatlan korszerkezete (az öreg fák túl nagy aránya) a szénelnyelés hosszú távú csökkenését eredményezheti. A Bizottság biztosítja a tagállamokat, hogy az erdőkre vonatkozó referenciaszintek koncepciója tehát nem korlátozza indokolatlanul az erdőgazdálkodás intenzitásának jövőbeli olyan kiigazításait, amelyek – a Párizsi Megállapodás szellemében – a hosszú távú szénelnyelő képesség fenntartását vagy megerősítését szolgálják.”

¹ A 12829/17 sz. dokumentum szerint ez az időszak a 2000–2009 közötti időszak.